

2.4.

Mercat de treball

Mercats laborals competitiu / Holm-Detlev Köhler

L'atur com a dany col·lateral de la crisi financera / Antonio Santos

2.4. Mercat de treball

Segons les dades de l'INEM, el desembre de 2010 hi ha 4.100.073 persones a l'atur a Espanya, encara que si es prenen com a referència les estimacions que fa l'Enquesta de la població activa, aquesta situa la xifra en 4.969.600 persones aturades, és a dir, un 20,33% de la població activa. Aquestes xifres són desoladores si es mira cap enrere i es veu d'on veníem: una taxa de l'atur a Espanya durant el segon trimestre del 2007 que se situava al voltant del 8%.

L'increment tan intens de l'atur s'ha convertit en el principal problema de la societat espanyola i s'agreuja, si s'observa que el 54% de la població aturada es troba entre la franja dels 25 i els 44 anys, la columna vertebral del mercat laboral, i que el 43% del total de joves en edat de treballar estan aturats.

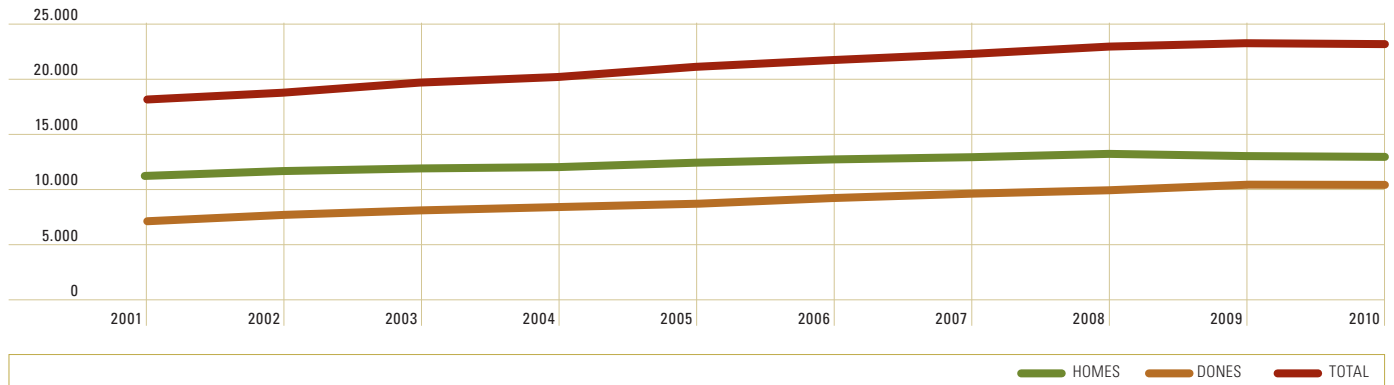
La dada positiva seria que, tal i com ve succeint en els últims deu anys, cada vegada són més les dones que s'incorporen al mercat laboral i es redueixen doncs les diferències amb el col·lectiu masculí. Aquesta dada seria bona si no fos perquè les dones continuen assumint una major càrrega que els homes en l'àmbit familiar i, per tant, es veuen abocades a optar a feines amb unes condicions laborals més precàries que els homes.

Malgrat tot, s'observa un cert alentiment en el creixement tan intens del nombre d'aturats i aturades en les dades que es mostren en aquest capítol. Per exemple, es veu a les xifres interanuals d'atur que, el desembre del 2009, l'atur pujava un 25% respecte al mateix mes de 2008, mentre que a les acaballes de 2010 es comprova que l'atur s'ha incrementat només un 4,5%.

El gràfic següent ofereix una interessant «foto fixa» del mercat laboral de Catalunya. Com es pot apreciar, la població activa no ha deixat d'incrementar-se al llarg de tota la dècada, tant entre els homes com entre les dones (amb proporcions diferents en funció del moment concret).

Aquest increment ha estat motivat pel propi creixement de la població catalana i alhora per la progressiva incorporació de persones procedents d'altres països. Tenir en compte aquesta primera dada –l'increment constant de la població activa espanyola– resultarà clau per entendre alguns dels problemes als quals, de forma més o menys estructural, s'enfronten l'economia catalana i espanyola.

GRÀFIC 33 POBLACIÓ ACTIVA PER SEXES A ESPANYA

Font: Idescat. Població activa i taxa d'activitat. Per grups d'edat i sexe. Mitjanes anuals.

En el context d'una conjuntura econòmica complicada com és l'actual, les dades de l'atur no han estat positives. L'any 2009 es va tancar amb una xifra acumulada de 3,9 milions de persones aturades al conjunt de l'Estat, mentre que el 2010 es va arribar a un valor encara superior: 4,1 milions, el que representa un increment del 4,5%. És un percentatge prou significatiu, encara que l'autèntic impacte de la dada no és tant l'augment interanual, sinó el volum global de les xifres d'atur, 4 milions de persones aturades.

Per sexes, les xifres absolutes revelen que hi ha aproximadament el mateix nombre d'aturats que d'aturades, en ambdós casos al voltant dels 2 milions de persones. Inicialment, semblaria que es pot parlar d'una afectació equilibrada entre homes i dones. Però, de fet, això no és del tot cert: la pujada de l'atur ha afectat més les dones que els homes, amb diferències que no són en absolut anecdòtiques. Durant l'any 2010, l'atur femení es va incrementar un 7,1%, mentre que la desocupació masculina ho va fer en un 2%.

La diferència per sexes és especialment notòria quan s'analitza l'atur per grups d'edat. En la franja dels 16 als 24 anys, l'atur entre els homes no només no va augmentar durant el 2010, sinó que es va reduir un 6,7%. En canvi, entre les dones aquesta taxa va créixer un 2,4%. En el grup d'edat dels 25 als 44 anys, l'atur masculí baixa un lleuger 0,5%, però entre les dones s'incrementa un 5,4%. La situació és una mica més equilibrada en el grup dels majors de 45 anys, tot i que tampoc es pot parlar encara d'equilibri: la incidència de l'atur en aquest col·lectiu és un 9,9% superior en el cas dels homes, i un 11,0% en el de les dones.

Malgrat els anteriors comentaris crítics, les dades de la taula permeten també algunes interpretacions força més positives. Potser la més significativa és la moderació de la tendència: és veritat que l'increment de l'atur en un 4,5% no és una bona dada, però també és cert que l'any 2009 es va assolir un nivell de creixement de l'atur del 25,4%. Davant la contundència d'aquesta dada, es pot concloure que la tendència a la baixa –seguida tots els mesos de l'any 2010 sense excepció– és més que una mera anècdota.

Aquesta tendència a la baixa es produeix a totes les franges d'edat, però resulta especialment destacable entre la població més jove (de 16 a 24 anys). En aquest col·lectiu, l'atur passa de pujar un 16% el desembre de 2009 a baixar un 2,9% el mateix mes de 2010. Igualment destaca la dada del grup de 25 a 44 anys, en el qual la taxa d'atur passa de créixer un 27,2% a fer-ho només un 2,3%.

TAULA 16
ATUR REGISTRAT A ESPANYA

Valors absoluts	DES. 09	GEN. 10	FEBR. 10	MARÇ 10	ABR. 10	MAIG 10	JUNY 10	JUL. 10	AG. 10	SET. 10	OCT. 10	NOV. 10	DES. 10
DONES	1.911.067	1.988.286	2.029.961	2.053.048	2.054.380	2.029.010	2.004.067	1.973.300	1.999.318	2.032.830	2.069.505	2.082.729	2.046.885
16-24 anys	188.787	194.738	203.974	209.229	207.913	202.192	189.981	185.119	187.781	201.239	207.963	208.397	193.315
25-44 anys	1.050.469	1.099.888	1.121.205	1.129.927	1.128.126	1.109.162	1.094.325	1.074.706	1.093.302	1.104.823	1.120.677	1.125.334	1.107.269
45 i més anys	671.811	693.660	704.782	713.892	718.341	717.656	719.761	713.475	718.235	726.768	740.865	748.998	746.301
HOMES	2.012.536	2.060.207	2.100.664	2.113.565	2.088.045	2.037.192	1.978.301	1.935.278	1.970.343	1.984.933	2.016.471	2.027.565	2.053.188
16-24 anys	257.982	261.648	270.709	273.811	268.881	259.230	245.236	234.122	233.809	245.385	251.282	253.012	240.459
25-44 anys	1.105.751	1.133.239	1.155.173	1.158.424	1.139.473	1.103.603	1.065.049	1.038.497	1.061.638	1.062.843	1.078.416	1.080.816	1.099.686
45 i més anys	648.803	665.320	674.782	681.330	679.691	674.359	668.016	662.659	674.896	676.705	686.773	693.737	713.043
TOTAL	3.923.603	4.048.493	4.130.625	4.166.613	4.142.425	4.066.202	3.982.368	3.908.578	3.969.661	4.017.763	4.085.976	4.110.294	4.100.073
16-24 anys	446.769	456.386	474.683	483.040	476.794	461.422	435.217	419.241	421.590	446.624	459.245	461.409	433.774
25-44 anys	2.156.220	2.233.127	2.276.378	2.288.351	2.267.599	2.212.765	2.159.374	2.113.203	2.154.940	2.167.666	2.199.093	2.206.150	2.206.955
45 i més anys	1.320.614	1.358.980	1.379.564	1.395.222	1.398.032	1.392.015	1.387.777	1.376.134	1.393.131	1.403.473	1.427.638	1.442.735	1.459.344
Percentatges	DES. 09	GEN. 10	FEBR. 10	MARÇ 10	ABR. 10	MAIG 10	JUNY 10	JUL. 10	AG. 10	SET. 10	OCT. 10	NOV. 10	DES. 10
DONES	48,71%	49,11%	49,14%	49,27%	49,59%	49,90%	50,32%	50,49%	50,36%	50,60%	50,65%	50,67%	49,92%
16-24 anys	4,81%	4,81%	4,94%	5,02%	5,02%	4,97%	4,77%	4,74%	4,73%	5,01%	5,09%	5,07%	4,71%
25-44 anys	26,77%	27,17%	27,14%	27,12%	27,23%	27,28%	27,48%	27,50%	27,54%	27,50%	27,43%	27,38%	27,01%
45 i més anys	17,12%	17,13%	17,06%	17,13%	17,34%	17,65%	18,07%	18,25%	18,09%	18,09%	18,13%	18,22%	18,20%
HOMES	51,29%	50,89%	50,86%	50,73%	50,41%	50,10%	49,68%	49,51%	49,64%	49,40%	49,35%	49,33%	50,08%
16-24 anys	6,58%	6,46%	6,55%	6,57%	6,49%	6,38%	6,16%	5,99%	5,89%	6,11%	6,15%	6,16%	5,86%
25-44 anys	28,18%	27,99%	27,97%	27,80%	27,51%	27,14%	26,74%	26,57%	26,74%	26,45%	26,39%	26,30%	26,82%
45 i més anys	16,54%	16,43%	16,34%	16,35%	16,41%	16,58%	16,77%	16,95%	17,00%	16,84%	16,81%	16,88%	17,39%
TOTAL	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
16-24 anys	11,39%	11,27%	11,49%	11,59%	11,51%	11,35%	10,93%	10,73%	10,62%	11,12%	11,24%	11,23%	10,58%
25-44 anys	54,96%	55,16%	55,11%	54,92%	54,74%	54,42%	54,22%	54,07%	54,29%	53,95%	53,82%	53,67%	53,83%
45 i més anys	33,66%	33,57%	33,40%	33,49%	33,75%	34,23%	34,85%	35,21%	35,09%	34,93%	34,94%	35,10%	35,59%

Variacions mensuals	DES. 09	GEN. 10	FEBR. 10	MARÇ 10	ABR. 10	MAIG 10	JUNY 10	JUL. 10	AG. 10	SET. 10	OCT. 10	NOV. 10	DES. 10
DONES	-0,91%	4,04%	2,10%	1,14%	0,06%	-1,23%	-1,23%	-1,54%	1,32%	1,68%	1,80%	0,64%	-1,72%
16-24 anys	-6,03%	3,15%	4,74%	2,58%	-0,63%	-2,75%	-6,04%	-2,56%	1,44%	7,17%	3,34%	0,21%	-7,24%
25-44 anys	-0,49%	4,70%	1,94%	0,78%	-0,16%	-1,68%	-1,34%	-1,79%	1,73%	1,05%	1,43%	0,42%	-1,61%
45 i més anys	-0,02%	3,25%	1,60%	1,29%	0,62%	-0,10%	0,29%	-0,87%	0,67%	1,19%	1,94%	1,10%	-0,36%
HOMES	3,72%	2,37%	1,96%	0,61%	-1,21%	-2,44%	-2,89%	-2,17%	1,81%	0,74%	1,59%	0,55%	1,26%
16-24 anys	-2,07%	1,42%	3,46%	1,15%	-1,80%	-3,59%	-5,40%	-4,53%	-0,13%	4,95%	2,40%	0,69%	-4,96%
25-44 anys	4,90%	2,49%	1,94%	0,28%	-1,64%	-3,15%	-3,49%	-2,49%	2,23%	0,11%	1,47%	0,22%	1,75%
45 i més anys	4,17%	2,55%	1,42%	0,97%	-0,24%	-0,78%	-0,94%	-0,80%	1,85%	0,27%	1,49%	1,01%	2,78%
TOTAL	1,41%	3,18%	2,03%	0,87%	-0,58%	-1,84%	-2,06%	-1,85%	1,56%	1,21%	1,70%	0,60%	-0,25%
16-24 anys	-3,78%	2,15%	4,01%	1,76%	-1,29%	-3,22%	-5,68%	-3,67%	0,56%	5,94%	2,83%	0,47%	-5,99%
25-44 anys	2,20%	3,57%	1,94%	0,53%	-0,91%	-2,42%	-2,41%	-2,14%	1,98%	0,59%	1,45%	0,32%	0,04%
45 i més anys	1,99%	2,91%	1,51%	1,13%	0,20%	-0,43%	-0,30%	-0,84%	1,24%	0,74%	1,72%	1,06%	1,15%
Variacions interanuals	DES. 09	GEN. 10	FEBR. 10	MARÇ 10	ABR. 10	MAIG 10	JUNY 10	JUL. 10	AG. 10	SET. 10	OCT. 10	NOV. 10	DES. 10
DONES	23,10%	20,17%	17,62%	15,06%	14,06%	12,81%	12,48%	11,20%	10,36%	9,40%	8,70%	7,99%	7,11%
16-24 anys	20,88%	14,57%	11,51%	8,58%	8,18%	8,19%	8,78%	7,59%	6,52%	4,46%	3,67%	3,73%	2,40%
25-44 anys	24,72%	21,21%	18,23%	15,17%	13,97%	12,28%	11,68%	10,45%	9,59%	8,43%	7,58%	6,60%	5,41%
45 i més anys	21,25%	20,19%	18,53%	16,94%	16,05%	15,05%	14,75%	13,34%	12,62%	12,42%	12,00%	11,47%	11,09%
HOMES	27,66%	23,13%	19,63%	16,06%	13,25%	11,83%	10,94%	9,37%	8,42%	7,21%	5,88%	4,49%	2,02%
16-24 anys	12,68%	6,85%	4,29%	1,17%	-0,10%	-0,50%	-0,62%	-1,43%	-1,56%	-2,61%	-3,67%	-3,95%	-6,79%
25-44 anys	29,79%	24,85%	21,09%	16,97%	13,49%	11,47%	10,24%	8,50%	7,25%	5,90%	4,34%	2,53%	-0,55%
45 i més anys	30,91%	27,78%	24,40%	21,64%	19,11%	18,09%	17,13%	15,27%	14,39%	13,58%	12,56%	11,38%	9,90%
TOTAL	25,40%	21,66%	18,63%	15,57%	13,65%	12,32%	11,71%	10,28%	9,38%	8,31%	7,29%	6,24%	4,50%
16-24 anys	16,00%	10,01%	7,27%	4,25%	3,35%	3,13%	3,28%	2,36%	1,88%	0,45%	-0,48%	-0,63%	-2,91%
25-44 anys	27,27%	23,03%	19,67%	16,07%	13,73%	11,87%	10,97%	9,48%	8,42%	7,17%	5,97%	4,57%	2,35%
45 i més anys	25,82%	23,79%	21,33%	19,19%	17,52%	16,50%	15,89%	14,26%	13,47%	12,98%	12,27%	11,43%	10,50%

Font: INE. Atur registrat per l'INEM. Sèries mensuals del Butlletí d'estadística.

Les dades sobre contractació són coherents amb les xifres comentades en el gràfic anterior, en el sentit que reflecteixen un elevat índex d'atur i una significativa desigualtat pel que fa a la distribució per sexes.

Pel que fa al primer aspecte, a Espanya la contractació acumulada –és a dir, el nombre total de contractes vigents– el quart trimestre de 2010 era de 18,4 milions, lleugerament per sota dels 18,6 milions del mateix període de 2009. A Catalunya, l'evolució és pràcticament plana, amb 3,1 milions de contractes, els mateixos que un any enrere; ja que la diferència és de 2.900 contractes menys.

Pel que fa al segon aspecte, es veu també que la contractació per sexes és favorable als homes. A Espanya, 10,2 milions de contractes corresponen a homes i 8,1 milions a dones. Per tant, la proporció és de 55% per als homes i 45% per a les dones. A Catalunya, 1,67 milions corresponen a homes i 1,45 milions a dones, és a dir, 53,5% per als homes i 46,5% per a les dones.

TAULA 17
EVOLUCIÓ TRIMESTRAL DE LA CONTRACTACIÓ ACUMULADA A ESPANYA I CATALUNYA PER SEXES

Valors absoluts	IV TRIM. 09	I TRIM. 10	II TRIM. 10	III TRIM. 10	IV TRIM. 10
ESPANYA					
Dones	8.205,30	8.154,20	8.142,90	8.170,60	8.198,50
Homes	10.440,60	10.239,90	10.333,90	10.376,20	10.209,70
Total	18.645,90	18.394,10	18.476,80	18.546,80	18.408,20
CATALUNYA					
Dones	1.434,30	1.417,80	1.432,10	1.444,80	1.456,20
Homes	1.702,10	1.681,10	1.709,50	1.731,30	1.677,40
Total	3.136,40	3.098,90	3.141,60	3.176,10	3.133,50

Font: INE. Enquesta de població activa. Persones ocupades per situació professional, sexe i sector econòmic. Milers de persones.

Tot i que les xifres globals de contractació no experimenten canvis especialment destacables, sí s'observen alguns moviments significatius que val la pena comentar. Un bon exemple és la contractació indefinida. El desembre de 2010 la xifra era de 18.586 contractes, molt semblant als 18.098 de desembre de 2009. Ara bé, dins d'aquesta partida, crida l'atenció la dada de contractes ordinaris a temps indefinit, que el darrer mes de l'any era de 8.587, és a dir, un 9,51% més que el desembre de 2009. Val a dir que, al llarg de l'any, aquesta dada ha anat fluctuant entre els 8.000 i els 10.000 contractes. Igualment destacable és la dada de contractes per foment de la contractació indefinida, que evoluciona a la baixa dels 3.419 de desembre de 2009 als 1.238 del mateix mes de 2010.

Pel que fa a l'evolució per mesos, com ja és habitual a Catalunya, es produeix una pujada important durant els períodes de vacances. Això és el que passa a Setmana Santa i especialment a l'estiu. Alhora, aquesta circumstància explica també l'elevat nombre de contractes d'obra i servei que es registren per exemple el mes de juliol (83.475, molt per sobre dels 46.619 de febrer).

Les dades de l'Enquesta de població activa (EPA) reflecteixen que les dades d'atur són força elevades, com ja s'ha anat comentant al llarg d'aquest capítol. En el cas de Catalunya, sobre una població activa de 3,8 milions de persones, la taxa d'atur se situa en el 17,98%, gairebé un punt més que a finals de 2009. A Espanya, amb una població activa de 23,1 milions de persones, la taxa d'atur s'enfila per sobre del 20% (concretament un 20,33%). En aquest cas, la taxa és dos punts superior a la d'un any enrere.

La diferència per sexes és poc significativa a Espanya (19,95% per als homes i 20,79% per a les dones), però crida l'atenció a Catalunya, on la proporció és més desequilibrada: 19,2% per als homes i 16,5% per a les dones. Cal matisar que, en ambdós casos, aquest desequilibri ja es produïa un any enrere.

Per franges d'edat, una de les dades més destacables és l'elevat atur juvenil.

TAULA 18
DADES DESAGREGADES DE LA CONTRACTACIÓ A CATALUNYA

CATALUNYA	DES. 09	GEN. 10	FEBR. 10	MARÇ 10	ABR. 10	MAIG 10	JUNY 10	JUL. 10	AG. 10	SET. 10	OCT. 10	NOV. 10	DES. 10
Contractació indefinida	18.098	19.376	22.028	26.046	22.306	22.320	21.217	21.191	12.659	27.481	24.483	22.019	18.586
Ordinari temps indefinit	7.841	8.887	9.924	11.716	9.922	9.643	9.769	11.281	6.480	15.784	13.040	10.895	8.587
Temps parcial indefinit													
Foment de la contractació indefinida	3.419	3.479	4.361	5.378	4.811	4.616	4.015	1.768	719	2.113	1.941	1.882	1.238
Indefinits minusvàlids	92	101	141	144	122	136	107	96	63	122	106	88	98
Indefinits minusvàlids en CET													
Indefinits aturats en situació d'exclusió social													
Convertits en indefinits	6.746	6.909	7.602	8.808	7.451	7.925	7.326	8.046	5.397	9.462	9.396	9.154	8.663
Contractació temporal	147.354	123.077	129.607	151.285	142.817	161.865	182.519	222.303	134.374	182.390	168.230	168.007	148.239
Obra o servei	49.695	46.619	46.834	52.569	51.271	59.055	65.802	83.475	48.791	76.027	65.099	65.433	50.457
Temps parcial temporal													
Temporals minusvàlids en CET													
Substitució jubilació especial 64 anys													
Eventuals circumstàncies producció	64.065	49.291	52.700	66.936	64.448	70.448	85.626	98.342	57.320	73.712	71.501	70.606	65.962
Interinitat	30.919	25.161	28.108	29.479	25.346	28.834	28.542	38.091	27.109	29.715	29.142	29.716	29.583
Temporals bonificats minusvàlids	188	163	238	282	216	239	248	227	121	220	200	232	229
Inserció												18	15
Relleu	696	367	403	431	326	533	264	281	175	422	291	329	432
Jubilació parcial	766	438	422	490	401	759	339	363	198	417	397	437	538
Substitució jubilació 64 anys	13	22	21	17	17	17	15	18	14	21	17	19	19
Pràctiques	411	462	419	483	315	581	514	718	297	1.240	969	577	492
Formació	323	348	133	202	160	241	236	432	139	278	303	257	241
Temporals aturats en situació d'exclusió social													
Temporals d'inserció													
Altres	274	202	325	390	311	1.127	916	348	205	324	299	383	271
TOTAL	165.452	142.453	151.635	177.331	165.123	184.185	203.736	243.494	147.033	209.871	192.713	190.026	166.825

Font: www.gencat.cat. Observatori del Treball.

A Espanya, la taxa d'atur entre les persones menors de 19 anys és del 63,8%, molt semblant a la de Catalunya (65,5%). Igualment, en el col·lectiu de 20 a 24 anys l'atur és força alt: 38,3% a Espanya i 33,4% a Catalunya.

Un any més, la taxa de temporalitat segueix en índexs prou elevats, amb diferències minses respecte a les dades de fa un any. A Catalunya, la temporalitat és del 17,4%, mentre que a Espanya és significativament més alta: un 24,8%.

TAULA 19
ENQUESTA DE LA POBLACIÓ ACTIVA, PRINCIPALS TAXES ESTIMADES

ACTIVITAT	IV TRIM. 09	I TRIM. 10	II TRIM. 10	III TRIM. 10	IV TRIM. 10
ESPANYA					
Població activa (milers de persones)	22.972,5	23.006,9	23.122,3	23.121,5	23.104,8
Homes	12.103,8	12.207,9	12.324,1	12.370,7	12.421,9
Dones	8.487,8	8.631,7	8.632,0	8.784,8	8.914,0
Taxa d'activitat (%)	56,9	57,4	57,4	57,7	58,0
Homes (%)	68,4	68,7	69,0	69,0	68,9
Dones (%)	45,9	46,5	46,3	47,0	47,5
CATALUNYA					
Població activa (milers de persones)	3.779,5	3.775,1	3.817,7	3.845,5	3.820,3
Homes	1.994,8	2.020,3	2.050,7	2.059,2	2.066,2
Dones	1.486,2	1.507,7	1.490,4	1.539,0	1.553,3
Taxa d'activitat (%)	60,8	61,3	61,2	61,8	61,9
Homes (%)	71,1	71,7	72,3	72,1	72,0
Dones (%)	50,8	51,3	50,5	51,9	52,2
ATUR					
ESPANYA					
Aturats	4.326,5	4.612,7	4.645,5	4.574,7	4.696,6
Homes	2.392,5	2.553,7	2.538,0	2.480,2	2.545,2
Dones	1.934,0	2.059,0	2.107,5	2.094,6	2.151,4
Taxa d'atur (%)	18,33	20,05	20,09	19,79	20,33
Homes (%)	18,64	19,96	19,72	19,29	19,95
Dones (%)	19,70	20,16	20,56	20,40	20,79
Menors de 19 anys (%)	57,58	59,79	62,30	59,93	63,83
De 20 a 24 anys (%)	34,97	36,52	37,06	36,18	38,38
De 25 a 54 (%)	17,45	18,73	18,59	18,31	18,90
De 55 i més (%)	12,39	13,10	13,41	13,46	13,82
CATALUNYA					
Aturats	643,1	676,2	676,1	669,4	686,8
Homes	377,4	394,5	381,5	383,2	399,3
Dones	265,6	281,7	294,6	286,2	287,4
Taxa d'atur (%)	17,01	17,91	17,71	17,41	17,98
Homes (%)	18,15	19,01	18,25	18,12	19,23
Dones (%)	15,63	16,58	17,06	16,53	16,49
Menors de 19 anys (%)	62,50	63,34	61,67	59,62	65,52
De 20 a 24 anys (%)	32,44	33,89	34,03	31,73	33,48
De 25 a 54 (%)	15,77	16,70	15,85	15,67	16,43
De 55 i més (%)	9,81	10,00	12,79	13,14	12,91

OCUPACIÓ	IV TRIM. 09	I TRIM. 10	II TRIM. 10	III TRIM. 10	IV TRIM. 10
ESPANYA					
Població ocupada	18.645,9	18.394,2	18.476,9	18.546,8	18.408,2
Homes	10.440,6	10.239,9	10.333,9	10.376,2	10.209,7
Dones	8.205,3	8.154,2	8.142,9	8.170,6	8.198,5
Població assalariada	15.492,6	15.253,3	15.363,4	15.456,3	15.314,2
Indefinida	11.606,4	11.532,7	11.541,3	11.506,5	11.513,9
Temporals	3.886,2	3.720,5	3.822,1	3.949,9	3.800,3
Taxa de temporalitat	25,08	24,39	24,88	25,56	24,82
Taxa d'ocupació	48,50	47,84	48,03	48,19	47,80
Homes (%)	55,44	54,39	54,89	55,11	54,21
Dones (%)	41,84	41,55	41,46	41,56	41,66
CATALUNYA					
Població ocupada	3.136,4	3.098,9	3.141,6	3.176,1	3.133,5
Homes	1.702,1	1.681,1	1.709,5	1.731,3	1.677,4
Dones	1.434,3	1.417,8	1.432,1	1.444,8	1.456,2
Població assalariada	2.627,5	2.585,8	2.637,7	2.675,9	2.639,2
Indefinida	2.174,9	2.148,2	2.175,9	2.172,3	2.143,6
Temporals	452,6	437,6	461,7	503,6	459,6
Taxa de temporalitat	17,23	16,92	17,50	18,82	17,41
Taxa d'ocupació	51,65	51,10	51,73	52,25	51,56
Homes (%)	57,27	56,69	57,61	58,32	56,56
Dones (%)	46,27	45,75	46,12	46,46	46,80

Font: INE. Enquesta de població activa.

Les dades de la taula que ve a continuació (atur estimat) no ofereixen diferències significatives respecte de les estadístiques que ja s'han analitzat prèviament. L'atur a Espanya, segons aquestes dades, se situaria en el 20,1%, dues dècimes menys que a les dades de l'EPA. El mateix es pot dir de l'atur a Catalunya, on l'atur estimat és pràcticament idèntic a les dades de l'EPA, i per tant se situaria en el nivell del 18%. Pel que fa als grups d'edat, resulta destacable la dada dels majors de 55 anys a Catalunya. Segons l'atur estimat de l'Idescat, s'estaria parlant d'un 8,8%, mentre que les dades de l'EPA parlaven d'un 12,9%.

TAULA 20
ATUR ESTIMAT A ESPANYA I CATALUNYA

	IV TRIM. 09	I TRIM. 10	II TRIM. 10	III TRIM. 10	IV TRIM. 10
ESPANYA					
Total	18,8	20,3	19,8	20,1	20,1
Homes	18,6	20,0	19,7	19,3	20,0
Dones	19,1	20,2	20,6	20,4	20,8
16- 24 anys	39,1	40,9	42,1	40,7	42,8
25-54 anys	17,5	18,7	18,6	18,3	18,9
55 i més	12,4	13,1	13,4	13,5	13,8
CATALUNYA					
Total	17,0	17,9	17,7	17,4	18,0
Homes	18,2	19,0	18,3	18,1	19,2
Dones	15,6	16,6	17,1	16,5	16,5
16- 24 anys	38,2	40,0	40,4	37,8	39,7
25-54 anys	15,8	16,7	15,9	15,7	16,4
55 i més	5,2	6,0	6,5	7,0	8,8

Font: Idescat. Atur estimat. Taxa d'atur i població desocupada per sexes i per grups d'edat. Taxa d'atur (%).

La taula següent recull les xifres globals de la progressió del mercat de treball al llarg de l'última dècada, i des d'aquesta perspectiva més àmplia es poden extreure algunes conclusions interessants.

En primer lloc, es veu que la xifra de població ocupada ha anat creixent de forma progressiva fins a l'any 2008, superant fins i tot la barrera dels 20 milions de persones a Espanya. A partir d'aquest moment, la xifra es redueix fins als 18,4 milions de 2010. Malgrat aquesta tendència a l'alça, s'observa que els sectors agrícola, industrial i de la construcció se situen ara en xifres inferiors a les de fa una dècada. En canvi, el sector terciari evoluciona a l'alça, passant de 10 milions l'any 2001 a 13,4 actualment. Tot plegat confirma la tendència, ja coneguda, de caminar cap a una societat de serveis, amb un pes cada vegada més baix de la indústria. A Catalunya, tot i que amb xifres lògicament més baixes, la tendència és la mateixa.

També resulta interessant valorar la tendència a la «feminització» del mercat de treball, tant a Catalunya com a Espanya. En el cas de l'Estat espanyol, avui hi ha aproximadament la mateixa xifra d'homes ocupats que l'any 2001 (vora els 10 milions). En canvi, les dones passen de 5,9 milions l'any 2001 a 8,1 milions l'any 2010, el que suposa un increment percentual del 36,2%. En el cas de Catalunya, les dades pel mateix període passen de 1.125.300 el 2001 a 1.437.700 el 2010, el que suposa un increment percentual del 27,8%. En aquest sentit, es pot concloure que s'ha produït –i potser encara estem immersos en aquest procés– una progressiva incorporació de la dona a un mercat del qual havia estat exclosa.

TAULA 21
POBLACIÓ OCUPADA PER SEXES A ESPANYA I CATALUNYA

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ESPANYA										
Total	16.146,3	16.630,3	17.296,0	17.970,8	18.973,2	19.747,6	20.356,0	20.257,6	18.888,0	18.456,5
Agricultura	1.045,2	995,4	991,0	988,9	1.000,7	944,3	925,5	818,9	786,1	793,0
Indústria	3.176,7	3.190,7	3.200,8	3.210,9	3.280,0	3.292,1	3.261,8	3.198,9	2.775,0	2.610,5
Construcció	1.876,2	1.980,2	2.101,6	2.253,2	2.357,2	2.542,9	2.697,4	2.453,4	1.888,3	1.650,8
Serveis	10.048,1	10.464,0	11.002,5	11.517,8	12.335,4	12.968,4	13.471,3	13.786,4	13.438,7	13.402,2
Homes	10.150,5	10.365,0	10.652,9	10.934,3	11.388,8	11.742,6	11.987,3	11.720,7	10.646,4	10.289,9
Agricultura	775,6	738,5	724,7	728,6	731,2	681,4	675,2	597,7	581,4	588,5
Indústria	2.402,8	2.399,6	2.426,2	2.420,4	2.467,0	2.501,0	2.441,5	2.418,3	2.094,0	1.971,3
Construcció	1.789,1	1.879,5	1.990,5	2.134,3	2.230,1	2.408,5	2.544,8	2.281,2	1.743,6	1.513,5
Serveis	5.183,1	5.347,4	5.511,6	5.650,9	5.960,6	6.151,7	6.325,9	6.423,5	6.227,5	6.216,6
Dones	5.995,7	6.265,3	6.643,1	7.036,6	7.584,4	8.005,1	8.368,8	8.537,0	8.241,6	8.166,6
Agricultura	269,6	256,9	266,4	260,4	269,5	263,0	250,4	221,2	204,7	204,5
Indústria	774,0	791,2	774,6	790,5	813,0	791,1	820,3	780,6	681,0	639,2
Construcció	87,2	100,6	111,2	118,9	127,1	134,4	152,6	172,2	144,7	137,3
Serveis	4.865,0	5.116,6	5.491,0	5.866,9	6.374,8	6.816,7	7.145,5	7.362,9	7.211,2	7.185,6
CATALUNYA										
Total	2.825,8	2.857,9	3.003,9	3.106,5	3.291,1	3.418,7	3.510,6	3.494,6	3.188,9	3.137,5
Agricultura	73,0	71,4	75,3	72,2	80,2	87,3	76,7	60,7	57,9	66,5
Indústria	812,6	807,4	787,5	755,1	783,9	788,6	762,4	749,0	625,2	603,6
Construcció	294,8	298,2	331,3	351,0	348,5	410,6	439,5	398,5	325,2	279,4
Serveis	1.645,4	1.680,9	1.809,9	1.928,1	2.078,5	2.132,3	2.232,0	2.286,3	2.180,6	2.188,0
Homes	1.700,6	1.720,8	1.785,6	1.817,9	1.912,4	1.977,3	2.017,0	1.964,4	1.745,7	1.699,8
Agricultura	56,9	55,8	59,6	59,0	66,2	70,8	61,5	46,7	45,5	52,1
Indústria	576,2	580,2	572,8	539,7	560,9	570,8	551,3	538,0	427,3	422,5
Construcció	280,3	279,6	307,1	327,2	326,2	382,4	411,2	368,2	294,8	252,5
Serveis	787,2	805,2	846,1	892,0	959,1	953,3	993,0	1.011,5	978,1	972,6
Dones	1.125,3	1.137,1	1.218,4	1.288,5	1.378,7	1.441,5	1.493,6	1.530,2	1.443,2	1.437,7
Agricultura	16,1	15,6	15,7	13,1	14,0	16,5	15,1	14,0	12,4	14,4
Indústria	236,4	227,2	214,7	215,4	223,0	217,9	211,1	211,0	197,9	181,1
Construcció	14,5	18,5	24,2	23,8	22,2	28,1	28,3	30,3	30,4	26,8
Serveis	858,2	875,7	963,8	1.036,1	1.119,4	1.179,0	1.239,0	1.274,9	1.202,5	1.215,4

Font: Idescat. Població ocupada per sectors d'activitat i sexe.